



СИЛАБУС

Волинський національний університет імені Лесі Українки

Факультет біології та лісового господарства

Кафедра лісового і садово-паркового господарства

Освітній компонент: Лісове насінництво

Коротка характеристика: нормативна; 2 курс 4 семестр; 3 кредити ЄКТС; 90 год., у т.ч. 26 год. лекцій, 34 год. лабораторних робіт; форма контролю – залік.

Розклад занять: <https://ps.vnu.edu.ua/cgi-bin/timetable.cgi>

Викладач: [Андрєєва Валентина Вікторівна](#), кандидат сільськогосподарських наук, доцент кафедри лісового і садово-паркового господарства

Електронна пошта: Andreeva.Valentyna@vnu.edu.ua

Передумови вивчення курсу: попередньо студент повинен прослухати курси: «Дендрологія», «Ботаніка», «Фізіологія рослин», «Механізація лісгосподарських робіт».

1. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Метою викладання освітнього компонента «Лісове насінництво» є сформувати у студентів поняттєвий комплекс спеціальних положень, знань, умінь та навичок в галузі насінництва, тобто заготівлі та переробки насіннєвої сировини, зберігання насіння і його підготовки до посіву, перевірки посівних якостей лісового насіння.

2. КОМПЕТЕНТНОСТІ

Після якісного вивчення освітнього компонента студенти опанують такі компетентності, як:

ЗК 10. Прагнення до збереження навколишнього середовища.

ФК 5. Здатність вирішувати поставлені завдання зі створення насаджень, їх вирощування та формування на основі вивчення літературних та нормативних джерел передового виробничого досвіду.

ФК 6. Здатність вибрати типове обладнання та інструменти для вирішення сформульованого завдання, а також оцінити економічну ефективність його виконання.

ФК 11. Здатність планувати й реалізовувати ефективні заходи з організації господарства, підвищення продуктивності насаджень та їх біологічної стійкості, ощадливого, на екологічних засадах, використання лісових ресурсів.

В сукупності з іншими фаховими освітніми компонентами це дозволить досягти наступних програмних результатів:

ПРН 5. Розуміти і застосовувати особливості процесів росту і розвитку лісових насаджень, теорії та принципи ведення лісового і мисливського господарства для вирішення завдань професійної діяльності.

ПРН 6. Здійснювати підбір і використання необхідного обладнання, інструментів для організації виробничого процесу з урахуванням екологічних, технічних та технологічних можливостей.

ПРН 7. Застосовувати законодавчі акти, нормативно-довідкові матеріали, організаційно-управлінську документацію з організації та ведення лісового і мисливського

господарства, знання з економіки та права для забезпечення ефективної виробничої діяльності.

ПРН 8. Проектувати та організовувати ведення лісового та мисливського господарства відповідно до встановлених вимог.

3. ОПИС ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Перелік тем лекцій

Змістовий модуль 1. Прогнозування врожаю, заготівля та зберігання насіння. Посівні якості насіння.

Тема 1. Вступ. Історія насінництва.

Тема 2. Основні положення теорії насінництва.

Тема 3. Прогнозування та облік врожаю лісового насіння.

Тема 4. Заготівля і переробка насінневої сировини.

Тема 5. Зберігання та транспортування насіння деревних рослин.

Тема 6. Перевірка посівних якостей насіння.

Тема 7. Підготовка насіння деревних рослин до висіву.

Змістовий модуль 2. Організація лісонасінної бази на генетико-селекційній основі.

Тема 8. Об'єкти постійної лісонасінної бази.

Тема 9. Організація лісонасінної бази.

Тема 10. Лісонасінневе районування.

Тема 11. Оцінка селекційного матеріалу.

Тема 12. Збереження селекційного матеріалу.

Тема 13. Інвентаризація об'єктів постійної лісонасінної бази.

Тема 14. Порівняльна характеристика технологій насінництва в Україні та за кордоном.

4. Перелік тем лабораторних робіт

1. Основні терміни та визначення
2. Будова плодів і насіння основних лісоутворюючих деревних і чагарникових порід
3. Машини і пристосування для збору лісового насіння
4. Машини і механізми для переробки лісонасінневої сировини
5. Облік урожаю лісового насіння
6. Паспортизація насіння деревних порід та відбір середніх зразків від сформованих партій.
7. Визначення чистоти лісового насіння
8. Визначення фактичної маси 1000 насінин
9. Визначення схожості та енергії проростання насіння деревних порід.
10. Визначення життєздатності насіння деревних порід
11. Визначення доброякісності насіння деревних порід
12. Оформлення та правила видачі документів про якість насіння
13. Арбітражне визначення якості лісового насіння

5. ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Критерії оцінювання

Практичні навички (виконання лабораторної роботи) оцінюються за результатами виконання лабораторних робіт. Максимальна кількість балів за виконання лабораторної роботи – 3 бали (10 лабораторна – 4 бали), незалежно від тривалості лабораторної роботи (кількості занять, на які розрахована ця лабораторна робота). Лабораторні роботи можуть бути оцінені на максимальну кількість балів, якщо студент вчасно виконав всі завдання (1 бал), оформив роботу (1 бал), зробив висновки та пройшов процедуру усного захисту роботи (1 бал).

РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Поточний контроль															Загаль- на кіль- кість балів
Змістовий модуль 1						Змістовий модуль 2									
Лаб. роб. 1	Лаб. роб. 2	Лаб. роб. 3	Лаб. роб. 4	Лаб. роб. 5	Контр. роб. 1	Лаб. роб. 6	Лаб. роб. 7	Лаб. роб. 8	Лаб. роб. 9	Лаб. роб. 10	Лаб. роб. 11	Лаб. роб. 12	Лаб. роб. 13	Контр. роб. 2	
3	3	3	3	3	30	3	3	3	3	4	3	3	3	30	100

Після вивчення кожного змістового модулю здобувачі виконують письмові контрольні роботи (оскільки два змістові модулі, то й дві контрольні роботи за семестр), які оцінюються у 30 балів кожна. Контрольні роботи організовуються у комбінованій формі, тобто складаються з тестових питань (10 питань по 2 бали) та питань відкритого типу (2 питання по 5 балів). Кількість питань різного типу та система їх оцінювання можуть бути змінені викладачем, але обов'язково мають бути озвучені перед початком виконання контрольної роботи.

Політика викладача щодо дедлайнів та академічної доброчесності

Лабораторні роботи виконуються із використанням насіння деревних порід, яке у ряді випадків потрібно спеціально готувати до заняття (наприклад, замочувати та ін.). Тому пропущені заняття можна відпрацювати не в любий час, а за графіком, який готує лаборант кафедри. При несамотійному виконанні лабораторних робіт результати оцінювання цих робіт анулюються, а студент відпрацьовує роботу заново.

При виконанні контрольних робіт не толерується списування з жодних джерел, підказування та інші прояви недоброчесності.

НЕФОРМАЛЬНА ОСВІТА ПРИ ВИКЛАДАННІ ОСВІТНЬОГО КОМПОНЕНТА

Визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здійснюється відповідно до «Положення про визнання результатів навчання, отриманих у формальній, неформальній та/або інформальній освіті у Волинському національному університеті імені Лесі Українки». Сертифікати участі у майстер-класах (семінарах, курсах тощо) на тематику, яка відповідає темам курсу, є достатньою підставою для зарахування відповідних тем за умови представлення їх згідно з вимогами Положення.

6. ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ

Підсумковий контроль – залік. Оцінювання знань студентів здійснюється за результатами поточного контролю. При цьому завдання із цих видів контролю оцінюються в діапазоні від 0 до 100 балів включно відповідно таблиці розподілу балів на попередній сторінці. Для успішного складання заліку потрібно набрати не менше 60 балів.

У випадку, якщо здобувач освіти набрав менше ніж 60 балів, він складає залік під час ліквідації академічної заборгованості. У цьому випадку бали, набрані під час поточного оцінювання, анулюються, згідно «Положення про поточне та підсумкове оцінювання знань здобувачів вищої освіти Волинського національного університету імені Лесі Українки».

Шкала оцінювання

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	Оцінка	
	для екзамену	для заліку
90 – 100	Відмінно	Зараховано
82 – 89	Дуже добре	
75 - 81	Добре	
67 -74	Задовільно	
60 - 66	Достатньо	
1 – 59	Незадовільно	Незараховано (з можливістю повторного складання)

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Основна

1. Гордієнко М. І., Корецький Г. С., Маурер В. М. Лісові культури : підручник. К. : Сільгоспосвіта, 1995. 328 с.
2. Гордієнко М. І., Гузь М. М., Дебринюк Ю. М., Маурер В. М. Лісові культури : підручник. Львів : Камула, 2005. 608 с.
3. Насінництво: методичні рекомендації до лабораторних робіт / Укладачі: О. В. Кичилук, А. І. Гетьманчук, Т. П. Бортнік, В. П. Войтюк, В. В. Андреєва. Луцьк: Вежа-Друк, 2018. 52 с. (URL: <https://evnuir.vnu.edu.ua/handle/123456789/13800>)
4. Настанови з лісового насінництва (2-е видання, доповнене і перероблене) / Лось С. А., Терещенко Л. І., Гайда Ю. І., та ін. Х., 2017. 107 с. URL : https://ucfb.info/fileadmin/user_upload/Nastanovi.pdf
5. Офіційний сайт ДО «Український лісовий селекційний центр». URL : <http://ucfb.info/golovna.html>

Нормативно-правова

6. Закон України «Про насіння і садивний матеріал» № 411-IV від 26.12.2002 р. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/411-15>
7. Закон України «Про охорону прав на сорти рослин» № 3116-XII від 21.04.1993 р. URL : <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/3116-12>
8. ДСТУ 7127:2009. Насіння дерев та кущів. Методи фітопатологічної та ентомологічної експертизи. К. : Держстандарт України, 2011. 46 с. (Національний стандарт України)
9. ДСТУ 7018: 2009. Насіння квітково-декоративних культур. Правила приймання та методи визначення якості. К. : Держспоживстандарт України, 2010. 57 с. (Національний стандарт України)
10. ДСТУ 5036:2008. Насіння дерев та кущів. Методи відбирання проб, визначання чистоти, маси 1000 насінин та вологості. К. : Держспоживстандарт України, 2009. 46 с. (Національний стандарт України)
11. ДСТУ 8558:2015. Насіння дерев і кущів. Методи визначення посівних якостей (схожості, життєздатності, доброякісності). К. : ДП «УкрНДНЦ», 2017. 87 с. (Національний стандарт України)
12. ДСТУ 9053:2020 Насіння дерев і кущів. Посівні якості. Технічні умови. К. : ДП «УкрНДНЦ», 2021. 46 с. (Національний стандарт України)
13. Інструкція з моніторингу лісового насінництва, розсадництва та лісокультурного виробництва на підприємствах, в установах і організаціях, що належать до сфери управління Державного агентства лісових ресурсів України / ДО «Український лісовий

- селекційний центр». К., 2020. 30 с.
14. Методика проведення одночасної інвентаризації об'єктів постійної лісонасіннєвої бази / ДО «Український лісовий селекційний центр». К., 2020. 46 с.
 15. Наказ Мінагрополітики «Про затвердження Порядку ведення Реєстру сертифікатів на насіння та/або садивний матеріал» від 26.03.2013 № 222 [Електронний ресурс]. URL : <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0589-13#Text>
 16. Наказ Мінлісгоспу «Про затвердження системи ведення лісового насінництва» від 22.07.1996 № 77 [Електронний ресурс]. URL : <http://zakon2.rada.gov.ua/laws/show/z0422-96>